

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Reverendissimi Ac Illustrissimi D.D. Antonii Godeau Episcopi Venciensis Viri Celeberrimi Theologia Moralis

Ex Purissimis Sacrae Scripturae, Patrum Ac Conciliorum Fontibus Derivata,
Notis Theologicis Illustrata, Duasque In Partes Divisa

Complectens Tractatus I. De Fontibus Doctrinae moralis. II. De praecipuis
ejusdem Fundamentis. III. De Peccatis. IV. De Legibus. V. De summario
dilectionis Praecepto. VI. De primo decalogi Praecepto. VII. De secundi
decalogi Praecepto

Godeau, Antoine

Augustae Vindelicorum, 1774

Caput I. Ignorantiae existentia, & origo ostenditur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53562](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53562)

cum Spiritus sanctus inquit: *Qui spernit modica, paulatim decidet (cap. 18.)* Rationem affert sanctus Thomas; Quia non satis a mortali discedimus: qui enim multa venialia committit, assuecit in parvis voluntatem suam Deo non subjicere; hinc paulatim incipit finem suum ultimum in creatura collocare, illamque Deo anteferre, quod lethale peccatum est (I. 2. quæst. 70. art. 3. & 4.).

SECTIO II.

DE

IGNORANTIA, INFIRMITATE, ET
MALITIA, PECCATORUM
CAUSIS.

CAPUT I.

Ignorantiæ existentia, & origo ostenditur.

Peccatum cum sit actus inordinatus, habet profecto causam, quæ aut interior est, aut exterior (I. 2. quæst. 75. art. 1.). Interior immediata est intellectus & voluntas. Causæ mediatae seu intermediae sunt imaginatio & appetitus sensitivus. Quemadmodum enim intellectus ad aliquid amandum voluntatem movet; imaginatio sensitivum appetitum movet ad aliquid operandum. Unica tantum proprie loquendo interior causa peccati est concupiscentia juxta Apostolum:

N 4

stolum:

stolum: *Radix omnium malorum cupiditas* (1. *Tim.* 6. 24.). De hac late differuimus *Tractatu* secundo. Restat igitur, ut de specialibus peccati causis loquamur; & primo de ignorantia.

Quoniam vir juxta cor Dei illum rogat, ut suarum ignorantiarum meminerit id est has sibi ignoscat: *Ignorantias meas ne memineris* (*Psal.* 24.): ignorantia existant oportet, quæ sint peccata; ideoque non semper ignorantia a peccato excusat. Alio in *Psalmo* ita Deum rogat: *Effunde iram tuam super gentes, quæ te non noverunt* (*Psal.* 78.). Rei igitur erant hi populi Deum non agnoscentes, licet *Moy*sis legem quam audierint, quæ illos verum Deum adorandum doceret. *Christus* in cruce Patrem suum rogat pro suis crucifixoribus inquit: *Non enim sciunt quod faciunt* (*Luc.* 23. 14.). *Judæos* scilicet *Petrus* sic alloquitur: *Scio, quia per ignorantiam fecistis, sicut & Principes vestri* (*Act.* 3.). Nihilominus certum est *Jesu Christi* interfectores maximum commisisse peccatum. *Sanctus Paulus* ait: *Qui ignorat ignorabitur* (*1. Cor.* 14.) id est æterna damnatione punietur. Quem enim Deus ignorat, nescio vos, gloria sua privatur. *Thessalonicensibus* idem *Apostolus* scribens inquit: *In revelatione Domini Jesu Christi de caelo cum Angelis virtutis ejus in flamma ignis dabitur vindictam iis, qui non noverunt Deum* (*2. Thess.* 1.). Ad *Ephesios* vero scribens de idololatriis ait: *Alienati a vita Dei propter ignorantiam, quæ est in illis* (*Ephes.* 4. 18.). Quomodo a vita Dei ignorantia repellit, si non est peccatum? De se

ipso loquens dicit: *Misericordiam consecutus sum, quia ignorans feci* (1. *Timoth. 2.*). Si misericordia indigebat, peccatum profecto commisit, cuius indulgentiam est consecutus.

Pelagiani originale peccatum negantes, negabant etiam ignorantiam, in qua homines nascuntur, & propter quam in plura labuntur peccata, esse peccatum, cum non sit omnino voluntaria. In Synodo Palæstina hanc opinionem docere accusatus est Pelagius; & illo præsentem hæc ejus lecta est propositio: *Ignorantia, quæ evenit secundum necessitatem, non voluntatem, non subjacet peccato.* Commoti sunt septemdecim Episcopi, & indignati dixerunt: *Quid ad hæc quæ lecta sunt, capitula dicit præsens Pelagius monachus? Hoc enim reprobatur sancta Synodus, & sancta Dei catholica Ecclesia.* Pelagius respondit: *Dico quia hæc non sunt mea; quæ autem dixi non esse mea secundum iudicium sanctæ Ecclesiæ reprobo, anathema dicens omni contravenienti & contradicenti sanctæ Ecclesiæ catholice doctrinis* (de Gest. Pelagii cap. 19.). De Synodi hujusce gestis sanctus Augustinus librum composuit, ubi perspicue refert, a nobis allatam Pelagii propositionem de ignorantia reprobam ab ipso fuisse Pelagio.

Qui bonos istos Episcopos de versutia ejus & duplicitate nil suspicantes fefellerat, vix in Occidentem rediit hæresiarcha, cum a se damnatos errores tueri cœpit, & inter cæteros hunc de ignorantia. Pravam ejus doctrinam noster sanctus Doctor jugiter est insectatus, semperque docuit ignorantiam peccati Adami esse pœnam, &

plurium peccatorum, quæ non excusat, esse causam; quod cum distinctione est intelligendum, ut mox dicemus. *An nullum est ignorantia molium, & ideo nec purgandum?* Interrogat sanctus Augustinus, & respondet: *Et quid illa agit vox: Delicta juventutis meæ, & ignorantias meas memineras? Etsi enim damnabiliora peccata sunt, quæ a scientibus committuntur, tamen si ignorantia peccata nulla essent, hoc non legeremus quod commemoravi.* Quare autem ista sunt peccata, quia a primo illo peccato quod in Adam plene voluntarium fuit, promanant, & cujus pœna est ignorantia. *Illud* (ait idem Augustinus *lib. 3. de lib. arbitr. c. 19.*), *quod ignorans quisque non recte facit, & quod recte volens facere non potest, ideo dicuntur peccata, quia de peccato illo libera voluntatis originem ducunt.* Illud enim præcedens meruit ista sequentia. Ideo nolunt homines recte agere, quia quod rectum est ignorant, aut illis displicet. Tanto enim vehementius aliquid optamus, quo perspicue magis bonum illud esse cognoscimus; & propterea magis illud querimus, & diligimus. *Ignorantia igitur* (subdit Augustinus *lib. 2. de pecc. merit. c. 17.*), *& infirmitas vitia sunt, quæ impediunt voluntatem, ne moveatur ad faciendum opus bonum, vel ab opere malo abstinendum.* Ut autem innotescat quod latebat, & suave fiat quod non delectabat, gratia Dei est, quæ hominum adjuvat voluntates. At quoniam nulli hæc gratia debetur, illam Deus cui vult, & quando vult, largitur. Ideo quicumquam nostrum bonum opus suscipere, agere, implere nunc nescit, nunc delectatur, nunc non delectatur,

Datur, ut noverit non suæ facultatis, sed divini
numeri esse, vel quod scit, vel quod delectatur,
& sic ab elationis vanitate sanetur. Alibi idem
sanctus Doctor inquit: Attendat quam in multis
offendamus omnes, dum putamus Deo, quem dili-
gimus, placere, vel non displicere quod facimus:
& postea per Scripturam ejus, sive certa & per-
spicua ratione commoniti, cum didicerimus, quod
ei non placeat, pœnitendo deprecamur, ut ignoscat.
Plena humana vita est documentis talibus (de Spi-
rit. & litt. cap. 36.). Quamobrem qui hanc mi-
seriam norunt & patiuntur, coram Deo tremunt,
& se deprimunt, illumque exorant, ut ex igno-
rantia commissa peccata sibi ignoscat. Hæc igno-
rantia est justa punitio peccati primi hominis,
qui cum plene veritatem cognosceret, fecit quod
illa prohibebat; a Deo discessit, nec Domino suo
obtemperavit, ut sibi placeret, & propriam ex-
cellentiam acquireret. *Nec cogitat* (ait sanctus
Augustinus contra Pelagium de Natura & grat.
c. 22.), *prævaricatorem legis quam digne lux de-
ferat veritatis, qua desertus utique fit cæcus, &
plus necesse est offendat, & cadendo vexetur, ve-
xatusque non surgat, & ideo tantum audiat vo-
cem legis, qua vel moneatur implorare gratiam
Salvatoris.* Eandem doctrinam sanctus Hiero-
nymus ante sanctum Augustinum docuerat, ut
ex illius contra Pelagianos dialogis cognoscimus.

